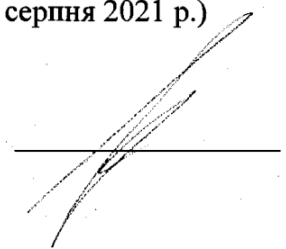

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено

на засіданні кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри
проф. Квас О. В.

Силабус з навчальної дисципліни
«ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ»,
що викладається в межах ОПП першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти для здобувачів з спеціальності
014 Середня освіта (Фізика)

Львів 2021 р.

Назва дисципліни	Педагогічна майстерність
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Університетська, 1, 79000 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта/Педагогіка спеціальність 014 Середня освіта (Фізика)
Викладачі дисципліни	Калагурка Христина Іванівна, канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Контактна інформація викладачів	khrystyna.kalahurka@lnu.edu.ua https://pedagogy.lnu.edu.ua/employee/kalahurka-h-i
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Вівторок 10.00-11.00 (кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7, ауд. 31). Консультації онлайн (через Skype, Zoom, Teams) , електронна пошта.
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/pedahohichna-maysternist-014-serednia-osvita-fizyka
Інформація про дисципліну	Курс «Педагогічна майстерність» призначено для бакалаврів спеціальності 014 Середня освіта (Фізика). Курс входить до блоку вибіркових дисциплін. Курс спрямований на набуття слухачами компетентностей професійно-педагогічної діяльності.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Педагогічна майстерність» викладається в I семестрі в обсязі 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: 1. Етичні, психологічні й педагогічні засади професійної діяльності вчителя. 2. Майстерність педагогічного спілкування. 3. Прикладні аспекти розвитку педагогічної майстерності у процесі професійно-педагогічної діяльності. 4. Розвиток педагогічного професіоналізму. У першому модулі буде розглянуто головні критерії та рівні оволодіння педагогічною майстерністю, значущість професії педагога, педагогічну техніку. У другому модулі студенти вивчають рівні й стилі педагогічного спілкування, класифікацію невербальних і вербальних засобів комунікації педагога, конфлікти у педагогічних ситуаціях, підготовку до публічного виступу. У третьому модулі студенти дізнаються про майстерність освітньої діяльності, специфіку організації навчального процесу в оф-лайн і он-лайн форматах, можливості врахування вікових особливостей учнів у

	<p>навчально-пізнавальній діяльності, майстерність проведення сучасного уроку.</p> <p>Четвертий модуль присвячений аналізу ризиків у професійній діяльності педагогів: стресів, мобінгу, кризам, вигорянню. Увагу буде звернено на умови розвитку професіоналізму, формування професійного іміджу вчителя.</p>
<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Метою вивчення дисципліни «Педагогічна майстерність» є набуття студентами теоретичних знань й первинних практичних навичок ефективної організації освітнього процесу.</p> <p>Основні завдання вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ засвоєння студентами теоретичних знань про правила, принципи, шляхи організації продуктивного освітнього середовища; ✓ формування практичних умінь і навичок педагогічної майстерності, а також мотивації щодо подальшого професійного вдосконалення і розвитку; ✓ застосування набутих теоретичних знань у конкретних видах практичної діяльності під час проходження педагогічної практики і майбутній професійній діяльності.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю.</i> Педагогічна майстерність викладача: навчальний посібник. Х.: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с. 2. <i>Ковальчук Л.О.</i> Основи педагогічної майстерності. Львів: Видав. центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. 608 с. 3. <i>Педагогічна майстерність: підручник.</i> За ред. І. Зязюна. К., 2004. 422 с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю.</i> Мовленнєва комунікація: підручник. К., 2004. 472 с. 2. <i>Бутенко Н.Ю., Приходько А.М., Федоренко Н.І.</i> Комунікативні процеси у навчанні: навч.-метод. посібник. К., 2004. 334 с. 3. <i>Васянович Г.П.</i> Педагогічна етика. Львів, 2005. 344 с. 4. <i>Волкова Н.П.</i> Професійно-педагогічна комунікація: навч. посібник. К., 2006. 276 с. 5. <i>Гірник А.М.</i> Основи конфліктології. К., 2010. 222 с. 6. <i>Грабовська С., Равчина Т.</i> Конфлікти без насильства. Львів, 2001. 276 с. 7. <i>Корольчук М.С.</i> Професійне вигоряння працівників освіти : монографія / М.С. Корольчук, В.М. Корольчук, Л.І. Березовська. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 304 с. 8. <i>Кутішенко В.</i> Вікова та педагогічна психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 9. <i>Кушнір Р.О.</i> Великий оратор, або як говорити так, щоб Вам аплодували стоячи. Дрогобич: Коло, 2013. 258 с. 10. <i>Отич О. М.</i> Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи : підручник. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 208 с. 11. <i>Попередження насильства в закладах освіти: методичний посібник для педагогічних працівників.</i> Видання друге, доповнене оновлене. – Київ, 2020. 12. <i>Розвиток і саморозвиток педагогічної майстерності майбутніх учителів: колективна монографія.</i> К., 2015. 13. <i>Сагач Г.М.</i> Риторика: навч. посібник. К., 2000. 568 с. \ <p>Інтернет-джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Витоки педагогічної майстерності. http://sources.pnpu.edu.ua/ 2. Заучу все для роботи. http://journal.osnova.com.ua/ 3. Педагогічна майстерня. http://journal.osnova.com.ua/ 4. Школа. http://www.osvitaua.com/shop/red-pp/jl-pp/shj/ 5. Управління школою. http://journal.osnova.com.ua/ 6. Професійний стандарт за професіями «Вчитель закладу загальної середньої освіти» Наказ 2736.pdf

	<p>7. https://prometheus.org.ua</p> <p>8. https://www.ed-era.com</p> <p>9. https://vseosvita.ua/library/statta-distancijne-navcanna-ak-skladova-pedagogicnoi-majsternosti-277130.html</p>
Обсяг курсу	64 годин аудиторних занять, із них 32 годин лекцій, 32 годин практичних занять. 116 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення курсу студенти набувають таких результатів :</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати знання психології та педагогіки у роботі з учнями, • демонструвати готовність до педагогічної діяльності в навчальних закладах, • дотримуватись морально-етичних аспектів досліджень, інтелектуальної чесності, професійного кодексу поведінки, • демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
Ключові слова	Педагогічна майстерність, педагогічна техніка, педагогічне спілкування, конфлікти, лідерські якості, професійний імідж, урок.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, семінарських занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Залік за результатами поточної успішності
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Педагогіка», «Загальна психологія», «Філософія».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, пояснення, бесіда, розповідь, ілюстрації, дискусії, вправи, стимулювання інтересу, самостійні роботи, проблемно-пошукове навчання, інтерактивні методи. Згадані методи можуть бути застосовані в он-лайн і оф-лайн форматах.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, ноутбук.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • робота на семінарських заняттях (усні доповіді) 56% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>56</u>, • контрольні заміри (ПМК): 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30, • виконання індивідуальних завдань 14% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 14. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100. Змістовий модуль № 1 (Тема 1 – Тема 2) – 8 б. Змістовий модуль № 2 (Тема 3 – Тема 7) – 27 б. ПМК №1– 15 б Змістовий модуль № 3 (Тема 8 – Тема 11) – 16 б. Змістовий модуль № 4 (Тема 12 – Тема 14) – 19 б. ПМК №2– 15 б. 4 б. – активна участь студента на всіх етапах практично-семінарського заняття, виголошення доповіді, жвава змістовна підтримка фронтальної бесіди та дискусії, ефективне виконання практичної навчальної діяльності на всіх її етапах. 3 б. – участь студента в обговоренні однієї чи декількох проблем, активність у фронтальній бесіді чи дискусії, висловлення самостійних змістовних суджень, обізнаність зі змістом теоретичного матеріалу теми, виконання окремих елементів практичної навчальної діяльності</p>

	<p>2 б. – фрагментарна участь у роботі аудиторії, відтворення готових знань, участь у певних видах пізнавальної діяльності, висловлення обґрунтованих суджень з апелюванням до особистого досвіду.</p> <p>1 б. – участь студента має епізодичний характер, він володіє фрагментарними базовими відомостями, не будує між ними зв'язків, допускає помилки.</p> <p>Індивідуальне завдання № 1 (<i>Презентація книги</i>) – 7 б.</p> <p>Індивідуальне завдання № 2 (<i>Майстерність педагогічної діяльності вчителя фізики: особистий погляд</i>) – 7 б.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практично-семінарських заняттях, проміжному модульному контролю (тестуванні). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізньєнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат, який перевіряється за відповідними програмами; несвоєчасне виконання поставленого завдання і та ін.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p style="text-align: center;">Питання на залік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професійна майстерність (сутність, складові компоненти). 2. Головні критерії майстерності педагога. 3. Рівні оволодіння професійною майстерністю. 4. Педагогічна діяльність (сутність, структура, характеристика компонентів педагогічної діяльності). 5. Функції педагога. 6. Головні професійні якості педагога. 7. Педагогічні вміння вчителя. 8. Суспільна значущість професії педагога. Рольовий репертуар. 9. Поняття про педагогічну техніку педагога, її структура. 10. Культура педагогічного спілкування. 11. Лексичне багатство педагога. 12. Здатність педагога до саморегулювання. 13. Використання прийомів саморегулювання.

	<ol style="list-style-type: none"> 14. Шляхи емоційно-вольового впливу на емоційну сферу особистості педагога, учня. 15. Педагогічне спілкування (сутність, функції, особливості, принципи, критерії). 16. Рівні й стилі педагогічного спілкування. 17. Бар'єри в процесі спілкування педагога з вихованцями та моделі його поведінки. 18. Структура педагогічного спілкування. 19. Техніка спілкування, комунікативні вміння педагога, правила педагогічного спілкування. 20. Етика і правила професійного спілкування онлайн. 21. Класифікація невербальних і вербальних засобів комунікації педагога. 22. Міжособистісний простір у спілкуванні. 23. Пластична техніка (пантоміміка) особистості вчителя. 24. Мова жестів. Мімічна техніка (вираз обличчя, контакт очей). 25. Різновиди педагогічного мовлення. Техніка мовлення педагога. 26. Слухання (рівні, стилі, бар'єри, принципи). 27. Професійні особливості голосу педагога. 28. Словесні дії педагога. Різновиди педагогічного мовлення. 29. Дикція як чіткість вимови, шляхи її поліпшення. 30. Підготовка до публічного виступу як умова його результативності. 31. Переваги написання тексту виступу. 32. Принципи і правила підготовки до виступу. 33. Архітектура публічного виступу (вступна частина, основна частина, заключна частина). 34. Техніка та психотехніка під час публічного виступу. 35. Типові помилки під час публічного виступу. 36. Особливості привернення та утримання уваги слухачів. 37. Поняття про конфлікти у педагогічних ситуаціях, їхня типологія, причини. 38. Способи поведінки педагога у конфліктних ситуаціях, шляхи розв'язання конфлікту. 39. Організація переговорів, медіації для розв'язання педагогічних конфліктів. 40. Конфлікти у педагогічній взаємодії. 41. Експертиза та передбачення педагогічних конфліктів. 42. Шляхи розв'язання педагогічних конфліктів. 43. Поняття лідерства. Типи лідерів. 44. Класифікація лідерів за стилем поведінки. 45. Загальні та специфічні якості особистості лідера. 46. Тренінг для формування лідерських якостей. 47. Вимоги до проведення сучасного уроку фізики. 48. Шляхи врахування вікових особливостей школярів на уроках фізики. 49. STEM-орієнтований підхід до навчання. 50. Розвиток критичного мислення учнів на уроці фізики. 51. Застосування інтерактивних методів навчання 52. Організація віртуального освітнього середовища. 53. Шляхи та умови ефективної он-лайн навчальної взаємодії. 54. Технологія мікронавчання. 55. Майстерність організації змішаного навчання. 56. Способи формування позитивної мотивації до навчання. 57. Шляхи та засоби підтримки уваги учнів. 58. Професійні кризи у педагогічній діяльності. 59. Стреси педагогічних працівників: причини та етапи протікання. 60. Шляхи запобігання та подолання стресовим ситуаціям. 61. Мобінг у професійному педагогічному середовищі: передумови виникнення, шляхи протидії. 62. Професійні деструкції педагогів.
--	---

	63. Причини та ознаки професійного вигорання вчителів. 64. Профілактика та корекція професійного вигорання вчителів. 65. Педагогічна іміджологія. 66. Типи, структура та функцій іміджу професіонала. 67. Складові педагогічного іміджу.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК (схема курсу)

Тиж. / дата / год.-	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Література.* ** Ресурси в Інтернеті	Завдання	Термін виконання
1	Тема 1. Педагог як суб'єкт навчально-виховного процесу. 1.Педагогічна майстерність (сутність, складові компоненти). 2. Головні критерії майстерності педагога. Рівні оволодіння педагогічною майстерністю. Педагогічна діяльність (сутність, структура, характеристика компонентів педагогічної діяльності). 3.Педагогічна взаємодія. Функції педагога. Головні професійні якості педагога. Педагогічні вміння вчителя. 4.Суспільна значущість професії педагога. Рольовий репертуар.	Лекція, 2 год., семін. заняття – 2 год, сам роб – 7 год	Основна література: 1–3. Рекомендована література: 2, 10, 12. Інтернет-джерела: 1–7	1. Ознайомитися з питаннями теми «Педагог як суб'єкт навчально-виховного процесу», винесеними на семінар, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. Усвідомити суть термінів «педагогічна діяльність», «педагогічна дія», «педагогічна взаємодія». 3.З'ясувати суспільну значущість праці педагога. Навести 2-3 приклади (можна з опиратися на власний досвід) зразково педагога. Кого з власних педагогів хотіли б наслідувати. Аргументуйте чому. 4.Ознайомитися та проаналізувати Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», Наказ 2736.pdf	1 тижд
2	Тема 2. Педагогічна техніка Поняття про педагогічну техніку педагога, її структура. Культура педагогічного спілкування. Лексичне багатство педагога. Здатність педагога до саморегулювання. Використання прийомів саморегулювання. Шляхи вольового впливу на емоційну сферу особистості педагога, учня. Цільова установка педагога.	Лекція, 2 год., семін. заняття – 2 год, сам роб – 7 год	Основна література: 1–3. Рекомендована література: 2, 10, 12. Інтернет-джерела: 1–5.	1. Ознайомитися з питаннями теми «Педагогічна техніка», винесеними на семінар, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. З'ясувати суть термінів «педагогічна техніка», «релаксація», «саморегулювання», «установка». 3.Бути готовим на семінарі відпрацьовувати прийоми аутотренінгу (зосередження на емоційному стані, заспокоєння емоційних центрів, підсилення стану спокою, розслаблення язика і гортані, саморегулювання дихання).	2 тижд
3	Тема 3. Педагогічне спілкування як взаємодія. Педагогічне спілкування (сутність, функції, особливості, принципи, критерії). Педагогічна взаємодія. Рівні й стилі педагогічного спілкування. Стилі педагогічного управління.. Різновиди педагогічного мовлення. Техніка мовлення	Лекція, 4 год., семін. заняття – 4 год, сам роб – 14 год	Основна література: 1–3. Рекомендована література: 1, 2, 3, 12. Інтернет-джерела: 1–5	1. Ознайомитися з питаннями теми «Педагогічне спілкування як взаємодія», винесеними на семінар, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. З'ясувати суть термінів «педагогічне спілкування», «стиль спілкування», «бар'єри спілкування», «емпатія», «рефлексія» 3. Запропонуйте (<i>запишіть</i>) десять	3 тижд

	педагога. Професійні особливості голосу педагога. Дикція як чіткість вимови, шляхи її поліпшення. Техніка спілкування, комунікативні вміння педагога, правила педагогічного спілкування. Етика та правила професійного спілкування онлайн.			власних правил спілкування для організатора освітнього простору. 4.Бути готовим продемонструвати (на прикладі конкретних педагогічних ситуацій) рівні, стилі в процесі спілкування у професійній діяльності.	
4	Тема 4. Безбар'єрна комунікація у педагогічному процесі. Передумови та шляхи налагодження безконфліктного спілкування. Уникнення бар'єрів у процесі спілкування педагога з вихованцями та моделі його поведінки. Комунікативні прийоми. Особливості «Я», «Ти», «Ми» висловлювання. Техніки рефлексивного і нерелаксивного слухання.	Лекція, 2 год., семін. заняття – 2 год, сам роб. – 8 год	Основна література: 1–3. Додаткова література: 1, 4, 9, 13 Інтернет-джерела: 1–6.	1. Ознайомитися з питаннями теми «Прийоми ефективної комунікації у педагогічному процесі». 2. Проаналізувати сутність понять «прийоми ефективної комунікації», «техніки спілкування», «рефлексивне» і «нерелаксивне слухання», «бар'єри спілкування». 3. Пояснити правила запобігання комунікативним бар'єрам. 4. Продемонструвати приклади використання прийомів ефективної комунікації.	4-5 тижд
5	Тема 5. Невербальна комунікація у педагогічному процесі. Класифікація невербальних засобів комунікації педагога. Міжособистісний простір у спілкуванні. Пластична техніка (пантоміміка) особистості вчителя. Мова жестів. Мімічна техніка (вираз обличчя, контакт очей).	Лекція, 2 год., семін. заняття – 2 год, сам. роб – 8 год	Основна література: 1–3. Рекомендована література: 1, 2, 4, 9, 12. Інтернет-джерела: 1–5, 7	1.Ознайомитися з питаннями теми «Невербальна комунікація», винесеними на семінар, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. З'ясувати суть термінів «невербальна комунікація». 3. Змодельовати педагогічну ситуацію з порушенням невербальної комунікації. 4.Бути готовим розпізнавати бар'єри, створених за допомогою рук, ніг, постави. 5.Змодельовати педагогічну ситуацію з порушенням вербальної комунікації.	6 тижд
6	Тема 6. Майстерність публічного виступу. Підготовка до публічного виступу як умова його результативності Переваги написання тексту виступу. Принципи підготовки до виступу. Архітектура публічного виступу (вступна частина, основна частина, заключна частина). Техніка та психотехніка під час публічного виступу. Типові помилки під час публічного виступу. Особливості привернення та утримання уваги слухачів.	Лекція, 2 год., семін. заняття – 2 год, сам роб – 8 год	Основна література: 1–3. Рекомендована література: 2, 4, 10, 12, 13. Інтернет-джерела: 1–5, 7	1. Ознайомитися з питаннями теми «Майстерність публічного виступу», винесеними на семінар, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. Підготувати аналіз короткотривалого відео (до 6-хв) виступу видатної постаті і презентувати у Microsoft PowerPoint. Аналіз передбачає оцінку вміння самопрезентації; вміння переконувати і зацікавлювати аудиторію; розпізнавати бар'єри, створених за допомогою рук, ніг, постави; багатство вербальної комунікації. 3 Тема: Презентація книги (7 балів) На вибір студента пропонується обрати наукову /науково-популярну книгу відповідно до розділів курсу «Педагогічна майстерність», опрацювати та презентувати на семінарських заняттях. Вимоги: систематизувати та охарактеризувати найактуальніші проблеми книги; показати їх актуальність у формуванні професійних знань, умінь та навичок; презентація опрацьованої книги	7 тижд

				відбувається у Microsoft PowerPoint; час презентування книги до 10 хв. Критерії оцінювання: Актуальність виокремленої проблеми – 3 б. Запропоновані практичні рекомендації – 2 б. Презентування – 2 б	
7	Тема 7. Конфлікти в освітньому просторі. Поняття про конфлікти у педагогічних ситуаціях, їхня типологія, причини. Способи поведінки педагога у конфліктних ситуаціях, шляхи розв'язання конфлікту. Організація переговорів, медіації для розв'язання педагогічних конфліктів. Конфлікти у педагогічній взаємодії. Експертиза та передбачення педагогічних конфліктів. Шляхи розв'язання педагогічних конфліктів.	Лекція, 2 год., семинар заняття – 2 год, сам роб – 7 год	Основна література: 1–3. Рекомендована література: 2, 4, 5, 6, 10, 12. Інтернет-джерела: 1–5	1. Ознайомитися з питаннями теми «Конфлікти в освітньому просторі», винесеними на семінар, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. З'ясувати суть термінів «конфлікт», «інцидент», «ескалація», «конфронтація». 3. Навести з досвіду навчання в школі приклад конфліктної ситуації, здійснити її аналіз. 4. Навести приклади порушення дисципліни учнями, списати й проаналізувати доцільні методи педагогічного впливу на їхню поведінку.	8 тижд
8	Тема 8. Майстерність організації навчально-пізнавальної діяльності учнів. Сучасний урок: який він має бути? STEM-орієнтований підхід до навчання. Розвиток критичного мислення учнів на уроці фізики. Застосування інтерактивних методів навчання .	Лекція, 2 год., семін. заняття – 2 год, сам. роб – 7 год	Основна література: 1–3. Рекомендована література: 9, 12. Інтернет-джерела: 1–5, 7.	1. Ознайомитися з питаннями теми «Майстерність організації навчально-пізнавальної діяльності учнів», винесеними на семінар, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. Підготувати фрагмент уроку фізики зі застосуванням інтерактивних методів навчання. 3. Проаналізуйте чинники, від яких залежить ефективність навчання в сучасній школі.	9 тижд
9	Тема 9. Майстерність організації віртуального освітнього середовища Поняття про змішане та дистанційне навчання. Особливості роботи вчителя в дистанційному форматі. Методичні виклики. Он-лайн навчальні платформи (ed-era, prometeus та ін). Інструменти електронного навчання та платформи (Zoom, Moodle, Teams, Classroom, Mentimeter та ін). Основні характеристики, переваги та обмеження у застосуванні ресурсів електронного навчання.	Лекція, 4 год., семін. заняття – 4 год, сам роб. – 14 год	Основна література: 1, 2,3. Додаткова література: 2, 10. Інтернет-джерела: 7, 8, 9	1. Ознайомитися з питаннями теми «Майстерність організації віртуального освітнього середовища», винесеними на семінар, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. Підготувати фрагмент навчального заняття із використанням он-лайн платформи, інструментів електронного навчання. 3. Проаналізуйте чинники, від яких залежить ефективність навчання у дистанційній формі. 4. Проаналізувати потенціал он-лайн освітніх платформ. 5. Визначити перспективи використання он-лайн інструментів електронного навчання для вивчення фізики. 6. Запропонувати шляхи вдосконалення об'єктивності контролю успішності учнів в умовах дистанційного навчання.	10-11 тижд
10	Тема 10. Мотивування та утримання уваги учнів у дидактичному процесі. Проблема формування позитивної мотивації учнів на уроках фізики. Шляхи розвитку пізнавальних	Лекція – 2 год семін. заняття – 2 год, сам. роб	Основна література: 1, 2,3 Додаткова література:	1. Ознайомитися з питаннями теми «Мотивування та утримання уваги учнів у дидактичному процесі.», винесеними на семінар, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. Підготувати приклади	12 тижд

	інтересів й допитливості. Прийоми зацікавлення учнів. Зосередженість та увага. Способи та прийоми утримування уваги.	– 7 год	2,8, 10, 12	використання прийомів утримування уваги учнів. Проаналізувати періоди зниження уваги. 3. Розглянути практичні ситуації, що сприяють зацікавленню навчанням, активізують допитливість учнів.	
11	Тема 11. Врахування вікових особливостей учнів в освітньому процесі Поняття про особливості психо-фізичного розвитку у різні вікові періоди й потребу їх врахування в освітньому процесі. Характеристика розвитку у різні вікові періоди. Інтелектуальний розвиток: вікова специфіка.	Лекція, 2 год., семін. заняття – 2 год, сам. роб. – 7 год	Основна література: 1, 2,3. Додаткова література: 8, 10, 12.	1.Ознайомитися з питаннями теми « Врахування вікових особливостей учнів в освітньому процесі » винесеними на семінар, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. Скласти таблицю порівняння особливостей психо-фізичного розвитку у різні вікові періоди учнів. 3. Розробити методичні рекомендації для вчителя щодо врахування цих особливостей в освітньому процесі. 4. Визначити основні віхи інтелектуального розвитку у різному віці.	13 тижд
12	Тема 12. Деструктивні явища у професійній педагогічній діяльності: кризи, стреси, мобінг. Педагогічна діяльність як середовище професійних ризиків. Професійні кризи педагога як закономірність професійного розвитку. Стресові ситуації у педагогічній діяльності. Шляхи конструктивного подолання стресів. Мобінг: передумови, форми прояву, шляхи вирішення.	Лекція, 2 год., сем. зан. – 2 год, сам. роб – 7 год	Основна література: 1, 2,3. Додаткова література: 6, 8, 11.	1.Опрацювати питання теми « Деструктивні явища у професійній педагогічній діяльності: кризи, стреси, мобінг », винесеними на семінар, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2.Проаналізувати причини виникнення деструктивних явищ у педагогічній діяльності. 3.Окреслити шляхи подолання, корекції кризових станів та психологічної реабілітації педагогів.	14 тижд
13.	Тема 13. Професійне вигорання педагога. Поняття про синдром професійного вигорання. Передумови, симптоми професійного вигорання. Психічні, фізичні, соціальні та інтелектуальні ознаки професійного вигорання вчителя. Шляхи запобігання професійному вигоранню.	Лекція, 2 год., семін. зан. – 2 год, сам. роб – 7 год	Основна література: 1–3. Додаткова література: 7, 10, 12.	1.Ознайомитися з питаннями теми « Професійне вигорання педагога », винесеними на семінар, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. Проаналізуйте чинники, які провокують професійне вигорання педагога. 3. Підготувати перелік правил щодо запобігання професійному вигоранню педагогів.	15 тижд
14	Тема 14. Формування лідерських якостей в сучасного педагога. Професійний імідж. Поняття лідерства. Типи лідерів. Класифікація лідерів за стилем поведінки. Загальні та специфічні якості особистості лідера. Тренінг для формування лідерських якостей. Педагогічна іміджологія. Типи, структура та функцій іміджу професіонала. Складові педагогічного іміджу. Професійний імідж вчителя (педагогічні умови створення іміджу професіонала, елементи побудови іміджу, аудіоімідж, візуальний імідж).	Лекція, 2 год., семін. зан. – 2 год, сам. роб – 8 год	Основна література: 1–3. Рекомендова на література: 2, 10, 12. Інтернет-джерела: 1–5	1. Ознайомитися з питаннями теми «Формування лідерських якостей в сучасного вчителя. Професійний імідж», винесеними на семінар, ґрунтовно опрацювати відповідну фахову літературу і зробити тезисні записи. 2. З'ясувати суть термінів термінами «авторитет педагога», «атестація», «освітні інновації», «кваліфікація», «педагогічний досвід», «педагогічний імідж». 3. Виконати індивідуальне завдання №2 Індивідуальне завдання № 2 Майстерність педагогічної діяльності вчителя фізики: особистий погляд (7 балів) Зміст: 1. Якої майстерності Ви повинні досягнути як педагог у фаховій	16 тижд

			<p>діяльності?</p> <p>2.Опишіть власні переконання, цінності як вчителя, що впливають на Вашу фахову діяльність.</p> <p>3.Яка невербальна поведінка дасть змогу Вам як педагогу набути авторитет серед аудиторії, з якою Ви будете працювати?</p> <p>4.Яких вимог Ви будете дотримуватися у професійному спілкуванні аби забезпечити розвиток позитивних міжособистісних взаємин?</p> <p>5.Опишіть власні педагогічні дії щодо формування позитивного професійного іміджу.</p> <p>Вимоги: ґрунтовно розкрити власне розуміння майстерності педагогічної діяльності; власні судження підкріплюйте аргументами, посиланнями на наукові дослідження, власний досвід.</p> <p>Критерії оцінювання: Висвітлення власного розуміння педагогічної діяльності – 3 б. ґрунтовність розкриття кожного питання – 2 б. Підкріплення аргументів науковими дослідженнями – 2 б.</p> <p>3. Заповнити таблицю «Мій педагогічний імідж»</p> <table border="1" data-bbox="928 1048 1220 1507"> <thead> <tr> <th>Сильні сторони мого іміджу</th> <th>Вираження сильних рис мого іміджу</th> <th>Використання їх у педагогічному спілкуванні</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <th>Слабкі риси мого іміджу</th> <th>Вираження слабких рис мого іміджу</th> <th>Намагання обернути слабкі риси мого іміджу в сильні</th> </tr> <tr> <td>1</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Сильні сторони мого іміджу	Вираження сильних рис мого іміджу	Використання їх у педагогічному спілкуванні	1			2			3			Слабкі риси мого іміджу	Вираження слабких рис мого іміджу	Намагання обернути слабкі риси мого іміджу в сильні	1			2			3			
Сильні сторони мого іміджу	Вираження сильних рис мого іміджу	Використання їх у педагогічному спілкуванні																										
1																												
2																												
3																												
Слабкі риси мого іміджу	Вираження слабких рис мого іміджу	Намагання обернути слабкі риси мого іміджу в сильні																										
1																												
2																												
3																												